

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2235/2020
03.06.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ристо Лекић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, чији је заступник Државно правобранилаштво из Београда, ради исплате разлике плате, одлучујући о ревизијама тужиоца и тужене, изјављеним против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3182/17 од 13.09.2018. године, на седници одржаној 03.06.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ предлог Апелационог суда у Београду Р4 1/20 од 03.07.2020. године и предлог Апелационог суда у Београду Р4 1/20 од 17.01.2020. године за одлучивање о ревизијама тужиоца и тужене, изјављеним против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3182/17 од 13.09.2018. године.

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3182/17 од 13.09.2018. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Први основни суд у Београду, пресудом П1 1459/17 од 10.05.2017. године, исправљене решењем тог суда П1 1459/17 од 22.11.2018. године, усвојио је тужбени захтев тужиоца, тако што је обавезао тужену да исплати тужиоцу на име неисплаћених разлика плате, разлику до двоструког износа плате за период од 01.10.2008. године до 30.09.2011. године, у укупном износу од 1.617.981,70 динара, са законском затезном каматом на одређене новчане износе, све у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде, под претњом принудног извршења (све ближе одређено у ставу првом изреке). Обавезао је тужену да Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање запослених уплати на име тужиоца разлику припадајућих доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.10.2008. године до 30.09.2011. године, према основици утврђеној у ставу првом изреке пресуде, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде, под претњом принудног извршења (став други изреке). Обавезао је тужену да накнади тужиоцу трошкове парничног поступка у укупном износу од 263.890,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде, под претњом принудног извршења (став трећи изреке).

Апелациони суд у Београду, пресудом Гж1 3182/17 од 13.09.2018. године, одбио је као неосновану жалбу тужене и потврдио пресуду Првог основног суда у Београду П1 1459/17 од 10.05.2017. године, у делу става првог изреке за исплату неисплаћених разлика плате до двоструког износа плате за период од 01.10.2008. године до 30.09.2011. године, за укупан износ од 377.787,77 динара, са законском затезном каматом на одређене новчане месечне износе, као и у делу става другог изреке, којим је обавезана тужена да Републичком Фонду за пензијско и инвалидско осигурање запослених уплати на име тужиоца разлику припадајућих доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.10.2008. године до 30.09.2011. године, према основици утврђеној у ставу првом изреке ове пресуде (све ближе одређено у ставу првом изреке). Преиначио је пресуду Првог основног суда у Београду П1 1459/17 од 10.05.2017. године, у осталом делу става првог и другог изреке, тако што је одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца за исплату неисплаћених разлика плате до двоструког износа плате за период од 01.10.2008. године до 30.09.2011. године, изнад износа од 377.787,77 динара, са законском затезном каматом на појединачне месечне износе и захтев тужиоца да се обавезе тужена на уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на плате изнад досуђеног износа од 377.787,77 динара (став други изреке). Преиначио је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећем изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 1459/17 од 10.05.2017. године, тако што је обавезао тужену да накнади тужиоцу трошкове поступка које је имао пред првостепеним судом у износу од 69.855,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, а изнад досуђеног износа одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова насталих у поступку пред првостепеним судом (став трећи изреке). Обавезао је тужену да накнади тужиоцу трошкове поступка по жалби у износу од 49.500,00 динара, док је одбио захтев тужиоца изнад досуђеног износа за накнаду трошкова поступка по жалби (став четврти изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у преиначујућем делу, у односу на одлуку садржану у ставу другом и трећем изреке, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, ради уједначења судске праксе.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је одбијена као неоснована жалба тужене, тужена је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, ради разматрања правних питања од општег интереса, уједначења судске праксе и потребе новог тумачења права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију тужене.

Тужена је поднела одговор на ревизију тужиоца.

Апелациони суд у Београду, решењем Р4 1/20 од 17.01.2020. године, предложио је Врховном касационом суду одлучивање о изјављеној ревизији тужене, у смислу члана 395. Закона о парничном поступку.

Апелациони суд у Београду, допунским решењем Р4 1/20 од 03.07.2020. године, предложио је Врховном касационом суду одлучивање о ревизији тужиоца, изјављеној у смислу члана 395. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд је одлучујући о предлогу Апелационог суда у Београду Р4 1/20 од 17.01.2020. године и Р4 1/20 од 03.07.2020. године за одлучивање о изјављеним ревизијама тужене и тужиоца, на основу члана 395. Закона о парничном поступку – ЗПП (“Службени гласник РС“ бр. 125/04, 111/09, 36/11 и 53/13 – УС), који се у конкретной ситуацији примењује на основу одредбе члана 506. став 1. важећег Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13 - УС, 74/13 - УС, 55/14, 87/18 и 18/20), оценио да су ревизије тужиоца и тужене изузетно дозвољене.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у побијаном делу на основу члана 399. ЗПП и утврдио да су ревизије тужиоца и тужене основане.

У проведеном поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, на основу члана 399. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са радног места ... у Одељењу за обезбеђење осталих личности и објеката републичких органа, Управе за обезбеђење, решењем Министарства унутрашњих послова од 05.10.2006. године, премештен на радно место послови сталног дежурства и обезбеђења објеката (УОСЛ) у Одељењу за оперативне телекомуникације, стално дежурство и обезбеђење у Служби за борбу против организованог криминала, Управе криминалистичке полиције са 15.10.2006. године. Тужилац је у периоду потраживања радио код тужене у Служби за борбу против организованог криминала, а износи досуђени ставом првим изреке првостепене пресуде на основу разлике до износа двоструке плате представљају износе месечне плате тужиоца утврђене на основу просека примања тужиоца за утужени период.

Другостепени суд је закључио да је првостепени суд погрешно применио материјално право, одржао расправу и поновио изведене доказе, извео доказ вештачењем од стране вештака економско-финансијске струке и утврдио између осталог на основу резултата вештачења достављеног том суду дана 18.06.2018. године, да обрачуната нето зарада тужиоца за септембар 2008. године је износила 27.687,14 динара, а у новембру 2008. године тужилац је на новом радном месту у Служби за борбу против организованог криминала примио плату у висини од 37.363,04 динара, односно плату већу за 34,94% у односу на претходно радно место (или 134,94% зараде у односу на претходно радно место, уместо износ од 200%), па је према тој варијанти плата тужиоца која је требала да буде исплаћена, добијена тако што је исплаћена плата тужиоца увећана за коефицијент увећања, који се добија када се коефицијент за дуплу плати подели са коефицијентом на новом радном месту. На основу таквог обрачуна разлика између двоструког износа плате и износа обрачунате исплаћене плате тужиоцу за утужени период износи 779.964,26 динара (у табеларном делу налаза дати су појединачни оброци сваког износа плате са датумима доспелости). Према другој варијанти налаза вештака достављеног том суду 22.06.2018. године утврђено је да је у септембру 2008. године тужилац остварио право на плату у износу од 27.687,14 динара, те двоструки износ те плате чини износ од 55.374,98 динара и према тој варијанти налаза вештака разлика између плата исплаћених тужиоцу за утужени период и наведеног двоструког износа основне плате обрачунате за септембар 2008. године представља износ од 377.787,77 динара и да новчани износи садржани у ставу првом изреке другостепене пресуде представљају појединачне месечне износе разлике плате

према другој варијанти обрачуна извршеног од стране вештака економско-финансијске струке датог у допуни налаза и мишљења.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је на основу друге варијанте налаза и мишљења вештака утврдио да је основна плата тужиоца на радном месту на којем је био распоређен пре ступања у Службу септембра 2008. године износила 27.687,14 динара, да двоструки износ плате према том радном месту износи 55.374,28 динара и с обзиром на то да двоструки износ плате тужиоца према ранијем радном месту, пре ступања у Службу за борбу против организованог криминала утврђен у износу од 55.374,28 динара, да је то управо износ плате коју је тужилац требало да прими после ступања у ову службу. Стога је другостепени суд као правилну прихватио другу варијанту налаза вештака, према којој разлика између плате исплаћене тужиоцу за утужени период и до двоструког износа плате коју је остварио на пословима са којих је ступио на рад у Службу за борбу против организованог криминала, обрачуната према плати коју је тужилац остварио у септембру 2008. године, а не према плати коју је вештак обрачунао применом коефицијента увећања, која представља основицу за обрачун утуженог износа разлике плате према првој варијанти налаза вештака. Другостепени суд је потврдио првостепену пресуду у ставу првом изреке за износ од 377.787,77 динара, са законском затезном каматом на појединачне месечне износе разлике плате, као у њеном садржају и у ставу другом изреке и у делу за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на износ од 377.787,77 динара, а изнад тог износа преиначио првостепену пресуду и одбио као неоснован тужбени захтев за исплату разлике плате и уплату доприноса на тај износ.

Међутим, основано се у ревизијама указује на погрешну примену материјалног права, на који законски разлог овај суд пази и по службеној дужности, у смислу члана 399. ЗПП, услед чега је чињенично стање непотпуно утврђено, због чега је другостепена пресуда укинута у односу на одлуку за исплату разлике плате, као и уплату тражених доприноса.

Одредбом члана 104. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09 и 32/13) је прописано да, запослени има право на одговарајућу зараду, која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

Одредбом 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела („Службени гласник РС“ број 42/02, 27/03, 39/03, 60/03, 67/03, 29/04, 58/04, 45/05, 61/05, 72/09, 72/11, 101/11 и 32/13) је прописано да, лица која обављају послове и задатке у државним органима посебним организационим јединицама из овог закона имају право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварила лица запослена на одговарајућим пословима и задацима у Тужилаштву за организовани криминал, Вишем суду у Београду, Апелационом суду у Београду, министарству надлежном за унутрашње послове и Окружном затвору у Београду. Одредбом става 2. овог члана, да, плате лица из става 1. овог члана уређује Влада (у „Службеном гласнику РС“ бр. 61/05 од 18.07.2005. године објављен је интегрисан текст са ступањем на снагу даном објављивања, и овај члан је до измене у 72/09 гласио: члан 18. став 1. - „лица која обављају послове и задатке у посебним организационим јединицама из овог закона имају право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварила на пословима са којих су ступила на рад у те

организационе јединице“, члан 18. став 2. – плата лица из става 1. овог члана уређује Влада Републике Србије.

Одредбом члана 2. став 1. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала („Службени гласник РС“ бр. 14/03, 67/05, 105/05 и 114/14) је прописано да, плата старешине Службе и заменика старешине Службе, овлашћеног службеног лица у Служби, руководиоца и заменика руководиоца Посебне притворске јединице и запосленог на пословима обезбеђења у Посебној притворској јединици, обрачунава се и исплаћује у двоструком износу плате коју су остваривали на пословима са којих су ступили на рад у организационе јединице из члана 1. ове Уредбе. Одредбом члана 3. став 2. исте Уредбе је прописано да, запослени у Служби који нема својство овлашћеног службеног лица има право на плату у двоструком износу од плате која се обрачунава и исплаћује запосленом на одговарајућем радном месту у седишту Министарства унутрашњих послова. Одредбом члана 3. став 5. исте Уредбе је прописано да, приликом обрачунавања двоструког износа плате у смислу става 1. – 4. овог члана, не узимају се у обзир додаци на плату утврђени законом.

Право на увећање плате запослених у посебним организационим јединицама Министарства унутрашњих послова надлежним за сузбијање организованог криминала и откривање ратних злочина, имају лица, запослени који су пре ступања на рад у Службу за борбу против организованог криминала и Службу за откривање ратних злочина била радно ангажована у МУП-у и имају право на двоструки износ плате који би остварила на пословима и задацима у том министарству уз ограничења из одредби члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела.

Према томе, полазећи од цитираних одредби Закона и Уредбе, имајући у виду изражен правни став овог суда, тужилац има право на исплату двоструког износа плате који би остварио у спорном периоду на пословима и задацима у Министарству унутрашњих послова уз ограничење из одредби члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела и члана 2. и 3. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала, односно до висине основне плате коју би примао на месечном нивоу на радном месту на коме је био претходно радно ангажован до момента премештаја, што подразумева да свако увећање основне месечне плате на ранијем радном месту последично доводи до увећања двоструког износа његове основне плате у Служби за борбу против организованог криминала (став изражен у пресуди Врховног касационог суда Рев2 589/2019 од 04.07.2019. године).

У поновном поступку, другостепени суд ће ради правилне примене материјалног права (цитираних одредби Закона и Уредбе), правилно и потпуно утврдити чињенично стање у вези разлике плате до двоструког износа плате за спорни период и донети нову, правилну и закониту одлуку.

Како је укинута одлука другостепена пресуда у погледу одлуке о главном захтеву за исплату разлике плате, као и захтева за уплату тражених доприноса, то је укинута и одлука о трошковима поступка, с обзиром на то да ће о трошковима

поступка заједно са трошковима ревизија и одговора на ревизије бити одлучено у коначној одлуци, у смислу одредбе члана 161. став 3. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредби члана 395. и 407. став 2. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић